

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА№ 301
Дата: 28. 05. 2025**ДО****МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ****СТАНОВИЩЕ****от АРБИТРАЖНИЯ СЪД ПРИ БТПП,**

представяван от председателя -

г-жа Анета Антонова

Относно: *Проект на Закон за изменение и
допълнение за Закона за международния
търговски арбитраж*

Уважаеми г-н Министър на правосъдието,

Във връзка с изготвения от Министерството на правосъдието (МП) и публикуван за обществено обсъждане на 14.05.2025 г. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за международния търговски арбитраж ("Проект/а/ът"), изразяваме по-долу нашето становище.

АС при БТПП, като водещата и с най-дълги традиции арбитражна институция в България, взела дейно участие в разработването и прилагането на българското законодателство в областта на арбитража, по принцип поддържа така изготвения Проект. Считаме, че същият ще позволи да бъдат взети предвид някои актуални проблеми в практиката по приложението на действащия ЗМТА, да бъде съобразено българското законодателство с правото на ЕС, както и да бъде създаден надежден механизъм, който да гарантира интегритет на арбитражното производство. Също така предложените промени ще повишат доверието в дейността на арбитражите, не само чрез въвеждане на публичен регистър на арбитражните институции и определяне на ясни изисквания относно дейността на арбитражните институции. Изцяло подкрепяме промените относно проверката, която, окръжният съд, в района на който е постоянният адрес или седалището на длъжника, осъществява при издаване на изпълнителен лист въз основа на арбитражно решение. Считаме за адекватно и своевременно въвеждането на нови санкции и мерки за повишаване на ефективността на последващия административен контрол върху арбитражна дейност, провеждана на територията на Република България.

Бихме искали да направим и някои предложение за промени и допълнения в така презложения проект на ЗИД на ЗМТА.

На първо място, считаме че следва да се запази досегашната разпоредба на чл. 11 на ЗМТА, т. к. ако разпоредбата бъде приета в този вид, това би обезсмислило съществуващите правила на всяка арбитражна институция.

Предлагаме да се стесни приложението на разпоредбата на чл. 32, (5), като се предвиди тя да се прилага за физически лица – граждани на ЕС и на страните на Европейското икономическо пространство. Целта на предлаганите промени е да се защитят длъжниците – физически лица, но следва да бъдат отчитани и интересите на кредиторите, като се вземат предвид трудностите относно уведомяването на граждани, извън ЕС и Европейското икономическо пространство.

Считаме също така, че именно сега следва да се добавят нови текстове в ЗМТА, които да улеснят дигитализацията и модернизацията на арбитражното производство, което е от съществено значение с оглед развитието на икономическата среда и доверието на чуждестранните инвеститори в България и правораздаването ѝ, както и запазване позицията на България на про-арбитражна юрисдикция. Тук следва да отбележим, че действително голямо постижение за българското право е обстоятелството, че с приемането на действащия ЗМТА през 1988 г., България се превръща в една от първите държави, възприели закона-модел на Комисията на ООН по международно търговско право (UNCITRAL) (Закон-модел на УНЦИТРАЛ). В този смисъл, измененията на ЗМТА следва да са съобразени с духа на Закона-модел на УНЦИТРАЛ, доказал се в множество държави като ефективен и балансиран акт.

Предлагаме и конкретни предложения за промяна и допълване на проекта на ЗИЗ на ЗМТА.

Приложение – текст на ЗИД.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АС ПРИ БТПП:

ANETA
METODIEVA
ANTONOVA

Digitally signed by
ANETA METODIEVA
ANTONOVA
Date: 2025.05.28
13:12:49 +03'00'

/АНЕТА АНТОНОВА/

